

BROSURĂ DE PREZENTARE A CES

La ora actuală, toate instituțiile europene se întrebă care este rolul lor, repunând în discuție organizarea și modul lor de funcționare. Deoarece vrea să ocupe locul cuvenit, să își arate întreaga valoare sporită și să își dezvolte profilul, Comitetul Economic și Social European (CES) face același lucru. Ca urmare el continuă, chiar accelerează, efortul de modernizare început în decursul ultimilor ani.

Această modernizare este indispensabilă, cu atât mai mult în perspectiva viitoarei extinderi a Uniunii Europene. Aceasta presupune:

- un CES mai eficient, bine centrat pe specificul său;
- un CES în același timp parte componentă a modelului european de societate și instrument menit să facă acest model cunoscut în toată lumea.
- un CES, adevărat partener al altor instituții (Parlamentul European, Comisia, Consiliul și Președințiile Uniunii Europene) și al altor organizații socioprofesionale europene.

Desigur, toate acestea sunt în primul rând problema Comitetului, dar în același timp și a partenerilor lui. Este și interesul Parlamentului European, al Comisiei și al Consiliului de a avea în frunte un Comitet eficient care să le susțină.

CES are un potențial bogat dar încă insuficient exploatat. Această situație trebuie să se schimbe: este o provocare colectivă ce privește înnoirea instituțiilor europene.

Comitetul economic și social îndeplinește la nivel european o funcție specifică, de neînlocuit

Comitetul economic și social este organul consultativ care se ocupă la nivel european de reprezentarea diferitelor categorii ale vieții economice și sociale. El le oferă acestora un forum de dezbateri și reflecții atât la nivel european, cât și în statele membre.

Este compus din 222 de consilieri care reprezintă organizațiile patronilor, muncitorilor, agricultorilor, întreprinderilor mici și mijlocii, comerțului și artizanatului, mediilor cooperative și reciproce, profesiilor liberale, consumatorilor, persoanelor angajate în protecția mediului, familiilor, asociațiilor și organizațiilor non-guvernamentale cu caracter social.

Cu alte cuvinte, CES este locul de exprimare al societății civile la nivel european.

Un pod între Europa și societatea civilă

Datorită alcătuirii sale, Comitetul poate deveni forumul, “casa” societății civile organizată la nivel european.

Deoarece favorizează prin activitățile sale o societate mai participativă și mai integratoare, Comitetul este o componentă esențială a modelului european. Din acest punct de vedere, relațiile CES cu structuri similare existente atât în interiorul cât și în exteriorul Uniunii, ca și activitățile de “institution building” în țările din lumea a treia sunt de o importanță deosebită.

Deoarece permite o mai bună cunoaștere, o adeziune mai bună, o contribuție mai puternică a

societății civile la proiectul european, *Comitetul este un pod esențial între Europa și Societate civilă.*

Datorită acestui lucru, el poate contribui la procesul prin care se face din integrarea europeană un proiect mai transparent, mai democratic, care corespunde mai bine aspirațiilor cetățenilor europeni.

Trei misiuni fundamentale

Comitetul îndeplinește trei funcții fundamentale:

- *asigură o funcție consultativă pe lângă cele trei mari instituții (Parlamentul European, Consiliul, Comisia)*
- *permite o mai bună adeziune/contribuție a societății civile organizate la proiectul european, concretizează și consolidează o Europă mai aproape de cetățenii ei*
- *consolidează rolul societății civile organizate în țările (sau în ansamblul de țări) extra-comunitare, și în acest scop promovează dialogul structurat cu reprezentanții lor, ca și crearea unor structuri similare în aceste zone (“crearea de instituții”): CEEC, Turcia, țările EUROMED, ACP, MERCOSUR, etc.*

Avizele Comitetului : o valoare adăugată substanțială

Pentru a duce la bun sfârșit aceste misiuni, CES are posibilitatea de a emite diferite tipuri de avize :

- a) Avize de sesizare din partea Comisiei, a Consiliului și de acum înainte din partea Parlamentului European în baza tratatului de la Amsterdam.

Tratatul prevede consultarea Comitetului într-un număr larg de domenii : este vorba de consultări “automate” pe baza propunerilor Comisiei europene.

Evaluarea rapoartelor trimestriale produse de serviciile Comisiei privind urmările avizelor arată că aproximativ două treimi din propunerile Comitetului sunt reținute de către Comisie.

Un studiu de impact, stabilit de către Secretariatul CES, care compară propunerile Comitetului și textele adoptate de către Consiliu arată că propunerile CES se regăsesc în dispozițiile finale tot în proporție de două treimi.

- b) În afară de aceste avize “automate”, ex post, pe baza propunerii Comisiei, Comitetul poate de asemenea să dea avize de explorare: la cererea Comisiei sau a Parlamentului European, el poate primi misiunea de a reflecta asupra unui proiect de viitor determinat.

Această posibilitate este în momentul de față prea puțin exploatată de către instituții.

- c) În sfârșit, datorită avizelor de inițiativă, CES poate să se exprime asupra tuturor proiectelor pe care le consideră interesante.

Comitetul : o structură mai eficientă pe calea modernizării

În 1998, Adunarea plenară și Biroul au adoptat un anumit număr de decizii în vederea reducerii structurilor Comitetului și pentru a-i îmbunătăți eficacitatea globală.

Fiind vorba de discuții consultative, CES încearcă să consolideze calitatea, centrul de interes și impactul avizelor sale.

În plus, noile instanțe de decizie – alese în octombrie 1998 de către un Comitet înnoit în proporție de 40% - au dat de asemenea orientări ferme în materie de rigoare și transparență a gestiunii financiare.

În sfârșit, Comitetul a decis să devină o *structură mai deschisă spre exterior*. Această deschidere operează la niveluri diferite:

- la nivel european asupra Instituțiilor (Parlamentul European, Comisia și Președințiile Uniunii) și organizațiilor socioprofesionale (UNICE, CES, COPA, BEUC, BEE, ONG cu profil social, etc.);
- la nivel național asupra organizațiilor socioprofesionale și CES naționale; în sfârșit, la nivel internațional, asupra structurilor omoloage din țările din lumea a treia cu care Uniunea are relații privilegiate.

Este vorba aici de îndeplinirea cu succes a rolului complementar al Comitetului bazat pe specificul său: reprezentarea societății civile la nivel european.

Comitetul, un partener pentru Instituțiile și organizațiile europene

Un anumit număr de practici pot fi îmbunătățite sau înnoite atât în ce privește metoda, cât și în planul conținutului, pentru un beneficiu comun. Câteva sugestii sunt propuse mai jos:

a) Consolidarea legăturilor cu Comisia

- Creșterea numărului de “avize de explorare” la cererea Comisiei pe teme prezentând un interes politic pentru aceasta
- Stabilirea progresivă a programelor de cooperare plurianuale între anumite direcții generale ale Comisiei și secțiunile corespunzătoare din Comitet.
- O valorificare mai bună a rolului consultativ al Comitetului și a reprezentării sale diversificate încredințându-i funcții de consultanță (audiențe, anchete, ateliere, etc.) și/sau coordonare a consultanței.

b) Consolidarea legăturilor cu Parlamentul European:

- Valorificare oportunităților oferite de tratatul de la Amsterdam care permite de acum înainte consultarea Comitetului de către Parlamentul European (un grup de lucru stabilit la nivelul secretariatelor generale pregătește terenul pentru procedurile de consultări).
- Stabilirea unor legături strânse între diferitele secțiuni ale Comitetului și comisiile corespunzătoare din Parlamentul European și mai ales:
 - favorizarea unei participări sistematice la reuniunile comisiilor competente din Parlamentul European pentru avizele considerate ca fiind cele mai importante.
 - Încurajarea participării membrilor Parlamentului European (președinți de comisie, raportori, etc.) la reuniunile în cadrul sesiunilor.
- Profitarea de pe urma rolului consultativ al Comitetului și a reprezentării sale diverse încredințându-i funcții de consultare (audiții, anchete, ateliere, etc.) și/sau de coordonare a consultării.

c) Consolidarea legăturilor cu Consiliul și Președințiile Uniunii Europene

- Promovarea unor întâlniri între raportorii CES și președinții în funcțiune ai grupurilor de lucru ale Consiliului,
- Stabilirea, în cadrul președințiilor Uniunii Europene, unor contribuții pe subiecte precise, și, dacă este cazul, colaborarea cu Consiliul economic și social sau cu structura corespunzătoare existentă în statul membru care asigură președinția Uniunii europene.